

Dñica in Septuagesima

qui et senes nullam habent deuotionē. **D**iuerte-
terate dierū maloz **D**ñi. xij. Sunt aliq̄ qui te-
pide et frigide incipiūt seruire deo. sed paulatim
ascendūt et augmentantē in seruitio dei et in ser-
uore spūs. hi ergo qui sunt nouissimi s̄ affectio-
nem cordialem efficiunt p̄mi per spūalem dili-
gentiam et feruorem. **E**r illi qui erant p̄mi effi-
ciunt nouissimi per negligentia et in deuotionez
Ideo ap̄ls ad **R**hil. j. **O**ro vt charitas vestra
magis ac magis abundet in scientia et in oi sen-
su. **I**deo dico vobis miraculum de sophia. cui
tradebant clauem ecclesie **C**onstantinopo. et bob⁹
deficientib⁹ dedit herbam cū magna affectione
cordis et feruore spiritus. **I**deo completa eccle-
sia fuit inuenta scriptura in liminari dicte eccle-
sie de litteris aureis sophia me fecit. ecce quō to-
tum opus fuit sibi attributū et non illis qui de-
derunt tot milia floren. sed sine magno feruore.
Patet ergo quō intelligit. **E**runt nouissimi p̄mi
mi. et p̄mi nouissimi.

U De eadem dñica. Sermo q̄ntus.

Singulos dena-
rios accipiētes murmurabāt **M**at.
xx. Sermo noster erit de difficultate
et subtilitate verbi p̄positi. **M**ateria p̄templa-
tionis et deuotiōis pro p̄sonis deuoti et bone in-
structionis pro oibus. sed p̄mo salutetur virgo
maria etc. **S**ingulos denarios etc. **P**ro declara-
tione difficultatis theologice tacte in verbo pro
posito oportet dicere p̄abolam euāgelij breuē.
q̄ intellect⁹ litteralis siue historialis est funda-
mentū intellectus spūalis. **D**icāf historia ad lit-
teram de illis q̄ murmurabāt dicit thema. **S**in-
gulos denarios accipiētes murmurabāt. **M**o-
do veniam⁹ ad difficultatē theologice. hec simili-
tudo christi ostendit quō christus dat salariū glo-
rie bonis p̄sonis et deuotis que laborāt diligen-
ter in vinea ecclesie militantis p̄ bonam vitam.
Modo ē difficultas in hoc q̄ dicit **S**ingulos etc.
In q̄ apparet q̄ non dat nisi vnū denariū cui-
bet et nunqd̄ p̄ tanto et tam longo seruitio non
dat plus. **S**ecūda difficultas q̄ videt q̄ omēs
sint eq̄les in p̄mio glorie. **T**ertia difficultas est i
hoc q̄ dicit murmurabāt. s. vn⁹ de alio. et nūqd̄
in p̄adyso ē murmur vel inuidia. **H**as tres diffi-
cultates volo nūc declarare. **Q**uā ad primū
cum dicit **S**ingulos denarios accipiētes. **S**ciē-
dum ē q̄ iste denari⁹ que de⁹ dat bonis oparijs
in fine diei mūdi. s. vite t̄pis ē p̄adysus siue glo-
ria eterna. **H**ūc denariū dat de⁹ bonis oparijs
religiosis q̄ diligēt laborauerūt in vinea reli-
gionis ecclesie. p̄sbyteris q̄ fidelit̄ laborauerūt i
vinea ecclesie. et bonis laicis q̄ fidelit̄ laboraue-
runt in vinea christianitat̄ p̄ bonam vitam. **G**lo-
ria p̄adysi dicit̄ denari⁹. propter q̄ttuor q̄ sunt
in denario q̄ illā gloriā significāt. **P**rimū est scri-

ptura. scdm̄ est figura. tertiu⁹ est circularura. q̄-
tum est sonus. **Q**uā ad primū. **S**criptura
que est in denario significat gloriā anime bea-
te que statim q̄ intrat paradysum habet notici-
am et scientiam clarā de oibus scripturis mun-
di. etiam si in hoc mūdo fuerit rusticus siue pa-
stor rudis. et sicut scriptura est in vtrāq̄ pte de-
narij sic statim anima beata habet vtrāq̄ scien-
tiam. s. de deo et de creaturis. q̄ subito aia habet
scientiam de sancta trinitate de patre et filio et spi-
ritu sancto. **I**tem ex alia parte videt statim iū-
ctiōnem hūanitat̄ christi cum diuinitate. **T**ūc
dicit aia. **N**unq̄ potui istud intelligere vsq̄
modo. videt etiam christum in hostia p̄secrata
sicut nos videmus imaginē nostram in speculo
quam nos non videm⁹ modo nisi per fidē. **T**ūc
dicunt anime beate sicut audiuim⁹. s. predicare i
mūdo sic vidimus in ciuitate dñi. **E**cce scriptu-
ra vnus partis denarij. **E**x alia parte aia habet
scientiam creaturarū oium artiu⁹ et scientiarum
mūdi. etiam si sit anima vnus pueri vnus dici
statim scit totam grāmaticā et logicā etc. plus
q̄ aliquis phoz sciuit vnq̄. **S**cit oēs naturas et
pprietates aialiu⁹ aniū p̄sciū lapidum herbarū
fructuū et elementoz stellarū. cognoiscit omnes
angelos et noia eoz et sanctorz. **G**rego. **Q**uid est
q̄ non videat qui videntē oia videt. ergo bene-
dictus ē ille qui studet in libro bone vite. **N**ul-
ti vadunt ad studia diuersa. x. xij. vel xij. annis.
et tamen parū acquirūt de scientia. sed in para-
dyso subito habet. **P**atet ergo quō denarius si-
gnificat illam gloriā p̄pter scripturā vtriusq̄
partis. **A**uctas. **V**incenti dabo māna abscondi-
tum et dabo illi calculū candidū et in calculo no-
men nouū scriptum q̄ nemo scit nisi qui accipit
Apoē. ij. **M**ora vincenti. s. occasiōes mūdi incli-
nationes carnis et temptatiōes diaboli. **D**abo
māna absconditū et significat delectatiōes glorie
quenūc nobis abscondite sunt. sed dauid sensit
q̄ dixit. **E**t magna multitudo dulcedinis tue
dñe quā abscondisti timētib⁹ te. loquit̄ de timō-
re filiali etc. **E**t dabo illi calculū. s. margaritā si-
ue perlā p̄ciosā lucentē. i. scientiam clarā
absq̄ obscuritate aliq̄. **E**t in calculo nomen no-
uū scriptum. s. sciam oium sciarū. **S**ecundo
q̄tum ad figurā imaginis que est in denario si-
gnificat gloriā corp̄is quam habebit in die iudi-
cij. quia sicut corpora laborauerūt simul cū aia-
bus in vinea christi in bonis opibus. ita non so-
lum aie sed etiā corpi vult dare gloriā. p̄pter h̄ i
iudicio generali resurgent oia corpa vt recipiāt
claritatē. **Q**ualis gloriā erit et q̄lis delectatio
q̄ gloriā aie redūdabit in corpus. **I**tem imago
regis que ē in denario habet coronā in capite cū
quattuor lilij que significāt quattuor dotes cor-
poris gloriofi. s. p̄ma erit impassibilitas. modo
modica spina siue lapis nos cruciat. sed tūc cor-

pus erit impassibile sine aliqua passiōe quia nec ignis nec aqua etc. **S**ecunda erit claritas. modo vnus est niger alius albus etc. sed tunc iusti fulgebunt sicut sol. imo plus. **T**ertia erit agilitas. modo habemus corpora grauiā. quia vix possumus nos portare. sed tunc erunt leuia ad instar mentis quae subito etc. **Q**uarta erit subtilitas. modo leuius impeditur ne transeamus. sed tunc a nullo poterimus retineri quoniam transeamus quocumque voluerimus ire. **E**cce quid significat imago regis cum corona in denario. **I**deo dicit dauid in persona christi resurgentis. **R**efloruit caro mea. **I**dem erit de nobis in resurrectione generali. **I**ohannes apostolus. **M**ostra pueri satio in celis est. scilicet quantum ad gloriam animarum. **U**bi et saluatore expectamus dominum nostrum iesum christum qui reformauit corpus humilitatis nostre figura tum corpori claritatis sue etc. ad **Phil.** iij. **T**ertio quantum ad circulatoriam siue rotunditatem que est sine principio et sine fine in denario que significat perpetuitatem glorie. quia illa gloria non dat ad dies mensium siue ad annus sed impetuum. **I**n hoc mundo seruiunt serui et ancille ad certum tempus pro certo salario. non sic deus. sed vult quod homo seruiat ei de tota vita sua et ipse dat salariū glorie eternitatis. **I**ohannes dicit christus in die iudicii. **I**bi sunt hi in supplicium eternum. iusti autem in vitam eternam. **M**at. xxv. **Q**uarto quantum ad sonum denarii. denarius significat officium quod erit in gloria. non quod ibi erit officium sartorum pellificum et sic de aliis. sed solum erit ibi officium ecclesiasticorum. scilicet laudare deum sine tedio et ipsum benedicere. **D**avid. **B**eati qui habitant in domo tua domine. in secula seculorum laudabunt te. **E**t his quattuor gloria paradisi dicitur denarius. **Q**antum ad secundam difficultatem cum dicitur singulos denarios accipientes. videtur ergo quod omnes sint equales in premio glorie. maxime quod dicit euangelium. hi nouissimi vna hora fecerunt et pares illos nobis fecisti. **R**espondeo et dico quod in gloria non sunt equales. imo est ibi magna differentia et diuersitas. **U**nde christus dixit de iohanne. **I**nter natos mulierum non surrexit maior iohanne baptista. **Q**ui autem minor est in regno celorum maior est illo. **M**at. xj. **E**t quibus verbis patet quod non omnes sunt ibi equales. imo alii qui sunt ibi minores alii maiores. **Q**uare ergo dicitur singulos denarios accipientes. **P**ro huius verbi declaratione nota quod licet sol equaliter tangat omnes sibi presentes non tamen equaliter omnes sentiunt eius calorem. quod non sunt omnes equales in complexione ne equaliter induti. nec equaliter iuuenes vel senes. ita est in paradiso. quod licet omnes habeant eundem denarium glorie. non tamen sunt equales omnes beati imo sicut in hoc mundo cum minori vel maiori diligentia et charitate seruiuerunt christo. sic habent maiorem vel maiorem gloriam in paradiso. **S**ol enim iusticie christus deus noster. equaliter tangit omnes sed ipsi non sunt equaliter beati. **S**icut luna et omnes

stelle recipiunt claritatem a sole. sed ut clare patet ad oculum non omnes equaliter illuminantur. quia plus recipit luna de claritate solis quam alie stelle et sic de aliis. **S**icut quod diuersae conditiones et proprietates stellarum sunt. ita de sole iusticie et de sanctis. quia non sunt omnes equales in meritis. ideo nec in gloria. **I**ohannes dicit apostolus. **S**tella differt a stella in claritate. sic et resurrectio mortuorum. **I**tem ad **Cor.** xv. **N**ota aliam similitudinem de rege plures filios habente. quorum vnus est paruus quinquaginta annorum. alius decem alius duodecim. alii sunt magni quos rex induit omnes de eodem panno precioso de auro. **C**ertum est quod plus ponit de panno in veste filii maioris quam minoris. tamen omnes sunt contenti de suis vestibus. nec vellent permutare licet plus de panno sit in vna quam in alia. **I**dem de veste glorie. **Q**uidam sancti sunt minores quamdam maiores. quos omnes deus induit de eadem pecia panni preciosissimi glorie sed vnus habet plus quam alii sicut in quibus habuit hic maiorem charitatem melioremque voluntatem. non credatis quod est maior in genere vel scientia vel diuitiis vel potentia sit maior in gloria. sed qui fuerit maior in charitate dei et proximi. **A**ugustinus. **M**aior charitas melioremque voluntas auget meritum. **Q**antum ad tertiam difficultatem cum dicitur et murmurabant. **A**n in celo vnus murmurat pro alio. **R**espondeo quod non quia inter eos nulla est inuidia sed amor et caritas quare ergo dicitur thema. **S**ingulos denarios accipientes murmurabant. **P**ro cuius declaratione sciendum quod murmuratio est secreta locutio que fit contra aliquem duplici ratione. vel ex indignatione vel ex admiratione. **E**t indignatione murmurat quicquid quod precipit alicui aliquid de quo reputas se iniuratum murmurat. vel ex admiratione sicut quod dicitur de aliquo. **B**enedicite deus et quod ascendit in magno honore vel dignitate vel diuitiis. non est diu quod erat pauper. **P**rima murmuratio est peccatum. **S**ecunda non. **D**e ista murmuratiōe distinctione **A**uctas de iudeis contra christum murmurantibus. **Q**uidam ex admiratione dixerunt pro certo hic homo bonus est multa bona opera facit et multa mirabilia pro certo sanctus homo debet esse. **S**ed alii ut pharisei murmurabant ex indignatione dei quod habebat spiritum familiarem virtute cuius eiciebat demonia etc. **A**uctas. **M**urmur multus de eo erat in populo. **E**t distinguit. **Q**uidam enim dicebant quia bonus est alii autem dicebant non. sed seducit turbas. **N**emo tamen palam loquebatur de illo propter metum iudeorum **I**oh. viij. **M**odo respondeo ad difficultatem. **I**n hoc mundo est murmuratio ex indignatione propter inuidiam. **S**ed illi de quibus dicit euangelista. **S**ingulos denarios accipientes murmurabant. **I**hec murmuratio est mala. contra quam dicit scriptura. **O**ia facite sine murmuratiōibus ad **Phil.** ij. et **Sap.** j. **C**ustodite vos a murmuratiōe que nihil prodest. **I**n paradiso autem non est murmuratio ex indignatione sed ex admiratione quod beati vident aliquem quod mo-

Dñica in Septuagesima

do incepit seruire do & moit in gra & chriſt^o dat ſibi gloriã. dicunt ſancti. **B**ñdictus de^o iſte vixit in peccatis magnis. xxx. vel. xl. vel. l. anis et modo nouit puerſus habet tantam gloriã. **C**redatis q^o iſto modo ſancti loquebant de pau- lo ap^o admirantes cum fuiſſet tam magnus p^o ſecutor chriſtianoꝝ & modo fit tam magn^o in pa- radyſo. **I**dem d^o beato mattheo pius vſurario &c. **I**dem de magdalena cum ſint q^o plures vir- gines in paradyſo que non habent tantam glo- riam que admirantes dicunt. **B**ñdictus deus qui fecit iſtam conuerti & exaltauit. hec murmu- ratio ſancta & bona ſic intelligit. **S**ingulos de- narios accipientes murmurabãt. ſ. ex admirati- one & non ex indignatione. // **D**eo gratias.

// **D**e eadem dñica. Sermo. vi.

Mlti ſunt voca

Mlti ſunt voca- ti pauci vo^o electi. **M**at. xx. **I**n^o alias difficultates & ſubtilitates ſancti euã- gelij iſta thematis eſt de maiorib^o. ſ. de multoꝝ vocatione & de paucoꝝ electioe. **T**ria ſunt que dant magnã difficultatẽ verbo thematis ppoſi- to. ſ. **R**euelatio diuinalis. **A**ugmentatio natu- ralis. **P**redeſtinatio eternalis. **D**e primo q^o ver- bum ppoſitum habet difficultatẽ ex reuelatioe diuina. qm̄ ex diuina reuelatioe facta beato io- hanni euãgeliste inuenit in ſacra ſcriptura q^o tot ſunt electi in gloria q^o ſunt innumerabiles. **A**po^c. viij. **V**idi turbaz magnã quã dinumerare nemo poterat ex oibus gentib^o tribub^o & populis ſtan- tes añ thronũ dei. ergo mlti ſunt electi &c. **G**en. xv. legiſ. q^o abraam complangẽs ſe corã deo. qz non habebat heredem cũ tot bona haberet que deus eduxit extra dicẽs. **S**uſpice celuz & nume- ra ſtellas ſi potes. & dixit ei. ſic erit ſemen tuum. **E**cce hic reuelatio diuina multoꝝ electoꝝ in di- cta repromiſſioe. de qua dicit eccleſia. **S**ignif^{er} ſanctus michael reſpentet eas in lucem ſanctam quam olim abrae pmiſiſti & ſemini eius. **Q**uare ergo dicit thema. **M**ulti ſunt vocati. **R**eſpoſio primo q^o verbũ chriſti eſt verũ & reuelationes abrae & iohannis ſunt vere & pcordant per diſti- ctionem ſic. qm̄ de electis poſſum^o loqui duplici- ter. vel absolute vel compatiue. **P**rimo modo electi ſunt multi ſicut dicit iohãnes in dicta reue- latione ſibi facta a deo. **S**ecundo ſunt pauci re- ſpectu multitudinis damnatoꝝ & ſic loquit chri- ſtus compatiue. ſicut in manu plena arena ſunt grana innumerabilia absolute. ſed ſunt pauca reſpectu illoꝝ que ſunt in litore maris. & deus re- cepit manũ plenam. et omnes electi in mãu dei ſunt. **I**tem **S**ap. iij. **I**uſtoꝝ anime in manu dei ſunt. & non tanget illos tormentũ mortis vi- ſi ſunt oculis inſipientiũ mori. illi autem ſunt in pace &c. **S**ed absolute loq^ondo ſunt tot q^o ſunt in numerabiles. q^o innocentes q^o martyres. **D**icit

ſanctus hieronym^o q^o ſi quolibet die fieret feſti- vñdecim miliũ martyꝝ. dies anni non ſufficerẽt. **Q**uot doctores. quot conſeſſores. quot virgines quot ſancti continentes. quot ſancti religioſi. cle- rici. laici. de mñmonio innumerabiles ſunt abſo- lute. **S**ed compatiue reſpectu damnatoꝝ pauci ſunt electi. qm̄ anteq^o chriſt^o veniret in hũc mũ- dum in carne humana tranſuerũt de hoc mun- do vltra qñq^o. **M**. annoꝝ & totus mũdus dam- nabatur. exceptis paucis d^o populo iſrael q^o ibãt ad lymbum ſanctoꝝ patrum. **I**tem tempore l^e gis moyſi cogitate q^o infãtes mortui fuerũt abſq^o circumciſione. **S**ic modo tempore legis chriſti. q^o moriuntur abſq^o baptiſmo & de his null^o ſel- uatur. **I**oh. iij. **A**men amẽ dico vob^o. **M**ñi q^o re- natus fuerit ex aqua & ſpũſancto nõ intrabit i re- guum celoꝝ &c. **I**te q^o iudei q^o agareni q^o paga- ni & infideles. **I**te q^o mali chriſtiani. qz fides et baptiſmus cũ bona vita ſaluant hoĩem chriſtia- num alias non. **Q**uot chriſtiani ſunt q^o licz habe- ant fidem. tamen ſunt ſupbi auari luxurioſi & ſic de alijs peccatis. **Q**uot ſunt chriſtiani q^o nõ ph- tentur q^olibet anno in q^odrageſima nec coĩcãt nec ſeruant pcepta. nec dñicã nec feſta ſanctoꝝ. omnes tales damnant. iſto modo compatiue pauci ſunt electi. **N**ota hic de archidiacono lug- duneñ. qui p. xl. annos fuit in heremo in mag^o pnia. poſtq^o reſignauit ſuis bñficijs. q^o poſt mor- tem apparuit archiepo lugduneñ. q^o queſiuit ab eo vt diceret ſibi aliquid de alio mũdo. **Q**ui rñ- dit q^o in die qua ipſe obiit mortui fuerũt in mun- do. xxx. milia de qbus ſolum qñq^o fu crũt ſalua- ti. ſ. ipſe & beatus bernardus q^o illa die obierat q^o ſtatim ſine purgatorio aſcenderãt ad paradyſuz et tres qui deſcenderãt ad purgatorium. alij de- ſcenderant ad infernum. propter hoc dicit chri- ſtus **M**at. viij. **I**ntrate p anguſtã portã. qz lata eſt porta & ſpaciola via que ducit ad pditionẽ. **A**r- ta aut^o & ſtricta que ducit ad vitam & pauci inue- niunt eam. paucioꝝ q^o inuentã teneant. paucif- ſimi q^o eam pficiant. q^olibet vult ire ad libitũ. an- guſta porta paradyſi. volũtas dei eſt. **A**d iſtam oportet ſe reſtringere. qui paradyſuz vult intra- re. lata porta eſt voluntas p^oria. arta via q^o du- cit ad vitam eſt afflictio pñialis. vñ ſpaciola in- ferni puerſatio mũdanalis bene comedere bene bibere. luxuriari. delectari. vindicare ſe de iniu- rijs &c. pauci ſunt electi. **H**ec cõpatio marie ap- parebit i die iudicij qñ electi videbũt ad d^o xterã chriſti iudicij pauci. **D**e hoc ppheta **E**ſa. ponit duas ſimilitudines dicẽs. **Q**uõ ſi pauce oliue q^o remanſerũt excutiant^o & racemi cum fuerit fini- ta vindemia. hi leuabunt vocem ſuam atq^o lau- dabunt nomen dñi **E**ſa. xxiiij. **D**icit hic lyra. p^o excuſſionem oliuarum & vindemiationã pauce reman- nt oliue pauci racemi. ſic in iudicio pauci erunt electi in compatiõe. **E**cce quõ intelligitur